

РЕШЕНИЕ

№ 28573

гр. София, 15.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в
публично заседание на 24.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **5638** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10а от Закон за чужденците в Република България /ЗЧРБ/. Образувано е по жалба на А. С. /S. A./, [дата на раждане], гражданин на У., чрез адв. А. Б.- А.- САК, срещу Отказ за издаване на виза, на основание чл.10, ал.1, т.17 и т.24 от ЗЧРБ, постановен на 15.04.2025г. от Консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място] по заявление на А. С., подадено на 26.01.2026 г.

В жалбата се твърди, че оспорваният отказ е незаконосъобразен, издаден при допуснати съществени процесуални нарушения и при противоречие с материалния закон. Изложени са твърдения, че отказът засяга съществени аспекти от личния и професионален живот на жалбоподателя доколкото правото на изграждане на професионални и социални връзки е част от защитената сфера на личния живот. Наред с това, липсата на мотиви и ефективна проверка на фактите нарушава правото на справедлив процес и ефективна защита по чл. 6 и чл. 13 от Конвенцията, тъй като пречатства възможността на жалбоподателя да разбере основанията за отказа и да организира адекватна защита срещу него. Отделно от това са изложени доводи по отношение на обстоятелството, че жалбоподателят е поискал издаване на виза за дългосрочно пребиваване във връзка предоставен достъп до пазара на труда за срок от 5 години. Моли съда да постанови отмяната на отказа и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне. Иска от съда присъждането на направените разноски по делото.

В съдебно заседание, жалбоподателя се представлява от адв.А., която поддържа жалбата с подробно изложени съображения. Претендира присъждане на разноски, за което представя списък.

Ответникът- Консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място] не депозира отговор по жалбата, не се явява в съдебно заседание, не изпраща представител, респ. не взема становище. В придружителното писмо, съпровождащо административната преписка, е изразено становище, че правото на труд не е основно право по ЕКПЧ. Направено е вързжение за прекомерност на претендираните разноски от страна на жалбоподателя.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Със заявление от 30.01.2026г. /л.16/ жалбоподателят А. С., гражданин на У., [дата на раждане] , е кандидатствал за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид "D"). В заявлението лицето е посочило настояща професия – разработчик на софтуер, адрес и телефонен номер на работодателя - „ДейтаАрт Юръп“ ЕООД, както и цел на пребиваването – за работа.

Видно от предоставената по делото преписка, към заявлението са приложени следните документи: писмо с рег. № 536400-114831 от 16.12.2025г. от Министерство на Вътрешните работи - Дирекция "Миграция" до „ДейтаАрт Юръп“ ЕООД, с което се уведомява, че за лицето има предоставен достъп до пазара на труда на основание чл. 33к от ЗЧРБ за срок от 5 година /л.28/; копие на национален паспорт номер /л.28 гръб/, трудов договор /л.22/, застрахователна полица за медицинска застраховка /л.19/, със срок на валидност от 13.10.2025г. до 15.06.2026г, декларация от А. Д. за предоставен адрес на пребиваване на чуждия гражданин /л.25/, удостоверение за признаване на придобито в К. технически университет, У., висше образование на С. /л.26/.

На 15.04.2026г. на жалбоподателят е връчен процесният отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /виза вид "D"/ /л.18/, издаден от Консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място] по заявление за издаване на виза от 26.01.2026г. Като основание за постановения отказ е отбелязано „чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ, като в допълнителна забележка е посочено, че „Дипломата за висше образование на апликанта е по специалността „строителство“, а позицията за работа в българската фирма е "софтуерен разработчик". Подписът в предварителния трудов договор е подправен и се разминава с този в националния паспорт. Целта и условията на планирания престой не са обосновани, представени са подправени документи с цел формално изпълнение на изискванията на ЗЧРБ и НУРИВОВР за получаване на виза и последващо пребиваване в Република България.“

От ответника е представена Заповед № 1 от 16.01.2026г. /л.29/ на Посланика на Посолство на Република България в В., съгласно която на издателят на оспорвания акт г-жа Т. А. М., първи секретар, завеждащ „Консулска служба“, са делегирани правомощия по съставяне, връчване и подписване на формулярите за отказ от издаване на виза по НУРИВОВР, както и Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025г. на Министъра на външните работи относно компетентността на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да издават разрешения, респ. откази за виза /л.32/.

От Агенция по заетостта по делото е постъпило писмо от 17.06.2026г. ведно с приложения, съдържащи контролен лист опис на документите представени във връзка с издаване на „единно разрешение за пребиваване и работа“, ведно със писмено становище СМ-24897 от 11.12.2025г. /л.82/ на изпълнителния директор на Агенция по заетостта до дирекция “Миграция“, видно от което е дадено положително становище относно наличие на основание за предоставяне на достъп до българския пазар на с цел упражняване на висококвалифицирана заетост, за лицето С. А.,

гражданин на У., на длъжност „Разработчик софтуер“, за срок от 5 години при работодател “ „ДейтаАрт Юрп“ ЕООД със седалище и адрес [населено място]. Посочено е, че приложените документи дават основание за предоставяне на достъп до пазара на труда с цел упражняване на висококвалифицирана заетост.

По делото са постъпили секретни материали от Държавна агенция „Национална сигурност“ с вх. № 1-109/22.06.2026г.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Подадената жалба е допустима - подадена е до съда от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ, отказите за издаване на визи подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс относно тяхната законосъобразност.

При разглеждане по съществото на спора, съдът намира следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, като проверява дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Нормата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква. По силата на чл. 9г, ал.1 от ЗЧРБ, визите се издават оправомощени от ръководителя на съответната служба длъжности лица в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, респективно и отказите за издаването на виза.

Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г. /обн. ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011г. / - „Наредбата“ или „НУРИВОВР“. В чл. 27, ал. 6 от Наредбата е предвидено, че определените по чл. 27, ал. 2 консулски длъжностни лица, преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза, извършват проверка на декларираните данни и представените документи и задължително изпращат заявлението до Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове и Визовата информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай че е заявено такова по реда на чл. 22 от Визовия кодекс. Според чл. 34, ал. 1 от Наредбата, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ.

За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице, а в случай на издаване на виза на границата- от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване (изпращане) на заинтересуваното лице. Първият екземпляр се връчва или изпраща на кандидата, а вторият се прилага към заявлението за издаване на виза и придружаващите го документи.

В случая оспорваният индивидуален административен акт е издаден от Консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място], видно от представените от ответника Заповед №95-00-26 от 16.01.2025г. на Министъра на външните работи, с която се

определя компетентността на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да издават разрешения, респ. откази за виза /л.32/, както и Заповед № 1 от 16.01.2026г. на Посланика на Посолство на Република България във В., съгласно която издателят на оспорвания акт е определен като лице, което има правомощия по издаването, респ. отказ от издаването на визи по НУРИВОВР. Следователно, оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ.

Отказът е издаден в писмена форма- спазен е изискуемия стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза. Формулярът е съставен по приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НРУИВОВР и съдържа реквизитите изискуеми от общите изисквания на АПК, в съобразителната му част са посочени поредният номер и датата на заявлението на чужденеца, посочена е разпоредбата от приложимия нормативен акт – чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ, изложени са последователно приетите за установени от органа факти, анализирана е относимата правна уредба, формирани са ясни правни изводи. Съдът отбелязва, че съдържанието на акта позволява да се извлече волята на административния орган по начин, който не накърнява правото на защита на засегнатото лице и позволява осъществяване на съдебен контрол за законосъобразност. Отказът съдържа правни и фактически мотиви съобразно чл. 59 от АПК, като същите предоставят възможност на засегнатото лице да разбере основанията за отказ. Диспозитивът на акта кореспондира на неговата обстоятелствена част, като е указан и редът за обжалване на акта. Отказът носи подписа на неговия издател. Обосновани са причините за постановяването му, включително е посочено правното основание за издаването му - чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ.

Не се установяват допуснати нарушения на административно-производствените правила от категорията на съществени, съставляващи основание за неговата отмяна по аргумент от нормата на чл. 146, т. 3 от АПК. Актът съответства на материалния закон и неговата цел по следните съображения:

В разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ са регламентирани фактически основания, при наличие на които компетентните органи са овластени да откажат издаване на виза или влизане в страната на чужденец. В оспорения отказ ответникът е визирал две от тях. Съгласно чл.10, ал.1, т.17 от ЗЧРБ се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже целта и условията на планирания престой. Следователно издаването на благоприятен за молителя акт е обусловен от кумулативната даденост на две фактически основания – да бъдат установени от една страна целта на планирания престой, а от друга – условията за него. В чл.10, ал.1, т.24 от ЗЧРБ са регламентирани случаите, при които са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

При разглеждането на заявленията за издаване на виза компетентните органи притежават широка свобода на преценка за условията за прилагане чл. 32, § 1 от Визовия кодекс /Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността/, както на релевантните факти, за да могат да установят дали посочените в тези разпоредби основания препятстват издаването на заявената виза. Намерението на законодателя на Съюза да остави голяма свобода на преценка на посочените органи следва от чл. 21, § 1 и на чл. 32, § 1 от Визовия кодекс — разпоредби, които задължават тези органи да "преценяват дали кандидатът представлява риск за незаконна имиграция", и да обръщат специално внимание на

определени аспекти от положението, в което се намира последният, и да установят дали са налице "основателни съмнения" относно определени обстоятелства. Съществува принцип на международното право, известен като една от характерните прояви на държавния суверенитет, съгласно който държавите имат право да контролират влизането на тяхна територия на лица, които не са техни граждани. Макар държавите-членки да са се съгласили да се откажат от прилагането на такъв принцип по отношение на европейските граждани, чиято свобода на движение е гарантирана с "основната конституционна харта" на Съюза, това не е така по отношение на достъпа до териториите на държавите членки на граждани на трети страни, още повече когато липсва позоваване на каквато и да било тясна семейна връзка с гражданин на Съюза. СЕС е постановил, че автоматичният отказ, изискван от държавите-страни по Конвенцията за прилагане на Ш. споразумение в случай на неспазване от страна на кандидата на условията за влизане, е "израз на принципа на сътрудничество между договарящите държави, който е в основата на достиженията на правото от Шенген и е необходим за функционирането на система за интегрирано управление, което гарантира високо и единно равнище на контрол и наблюдение като следствие от свободното преминаване на границите в рамките на Ш. пространство".

При преценка на наличните доказателствени средства, обосновано е прието от административният орган, че целта и условията на планирания престой на чужденецът в Република България не са обосновани, с което са осъществени предпоставките по чл.10, ал.1, т.17 и т.24 от ЗЧРБ.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че оспореният отказ следва да бъде отменен поради липса на изложени в същия фактически установявания, обосноваващи извод за липса на основанията по чл.10, ал.1, т. 17 и т.24 от ЗЧРБ. В случая следва да се държи сметка за това, че на първо място визовият режим на всяка една страна е проявление на суверенитета на същата. Свързан е с ефективното упражняване политиките по защита на националната сигурност и опазване на обществения ред в страната. На второ място издаването на виза следва да бъде преценявано по-скоро като производство по извършване на административна услуга, в който случай съществено от правна страна е неизвършването на самата услуга при твърдения от страна на жалбоподателя за наличие на предпоставките за осъществяването ѝ.

От представената административна преписка се установява, че жалбоподателят е подал заявление за продължително пребиваване на основание чл. 33к от ЗЧРБ. Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявления за издаване на визи "в случаите по чл. 30, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, когато заявлението за виза е подадено на основание чл. 24и, 24к, 33к и 33п от Закона за чужденците в Република България, решението за издаване на виза се взема в срок от 20 календарни дни след съгласуване с ДАНС. Видно от приложените по делото доказателства ДАНС е изразила отрицателно становище, като са взети предвид детайлно описаните несъответствия и разминавания в документите, представени от жалбоподателя като подпис на трудов договор и национален паспорт, както и факта, че придобитото образование не отговаря на изискванията за заемане на длъжността „софтуерен разработчик“. В

оспорения административен акт като заключение е посочено, че „Дипломата за висше образование на апликанта е по специалността „строителство“, а позицията за работа в българската фирма е "софтуерен разработчик". Подписът в предварителния трудов договор е подправен и се разминава с този в националния паспорт. Целта и условията на планирания престой не са обосновани, представени са подправени документи с цел формално изпълнение на изискванията на ЗЧРБ и НУРИВОВР за получаване на виза и последващо пребиваване в Република България“

В хода на съдебното производство и приобщените към делото доказателства, съдът констатира съществено разминаване между посочените в Националната визова система планирани дати на пристигане и отпътуване на лицето и срока на медицинската застраховка, приложена към заявлението за издаване на визата. Срокът на задължителната медицинска застраховка следва да покрива период на пребиваване на лицето в страната, докато очевидно същата е сключена за период, по- кратък от година. Отделно от това, следва да се вземат предвид изложените в справката от ДАНС данни за противоречия в представената документация, индициращи на основателни съмнения относно автентичността по смисъла на закона на визиран документ, въпреки че не е установено по надлежния ред наличието на „подправен“ такъв.

Като се отчетат посочените по-горе обстоятелства, не са установени по безспорен начин нито целта, нито условията на планирания престой– чл.10, ал.1, т.17 ЗЧРБ. Изводът на административния орган за наличие на основание по чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ не се опроверга от оспорващия по пътя на пълното насрещно доказване в съдебното производство. Според настоящият съдебен състав жалбоподателят не доказва нито в хода на административното, нито на съдебното производство истинската цел, условията и намеренията за пребиваването си в страната / В този смисъл Решение № 3354/25г. по адм. д. № 1717/26г., Решение 5484/26г. по адм. д. № 2267/26г., двете на ВАС/, поради което следва да се приеме, че административният орган правилно е отказал издаване на виза тип "D".

Доколкото жалбата се възприема за допустима по силата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, съдът дължи произнасяне и по съдържащото се в нея оплакване за нарушение правото на личен живот на жалбоподателя. Съгласно чл. 8 от ЕКПЧОС всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция, а чл.14 установява забрана за дискриминация. С оглед събраните доказателства, настоящият съдебен състав намира и че не е налице нарушение на правото на чужденеца на личен и семеен живот, респ. забрана за дискриминация, произтичащи от разпоредбата на чл. 8 и чл. 14 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, каквито твърдение се правят с жалбата до АССГ. В тази връзка следва да се отбележи, че макар и формално изпълнено изискването на чл.10а, ал.4 от ЗЧРБ, в жалбата не са изложени конкретни доводи и обстоятелства, чрез които да се мотивира извода да нарушение

на правото на личен и семеен живот на жалбоподателя, респ. нарушение на забраната за дискриминация. Лицето разполага с ефективно средство за защита и справедлив съдебен по чл. 13 и чл. 6 от Конвенцията чрез правото да обжалва на две съдебни инстанции процесния акт.

Що се касае до наведеното твърдение за нарушаване правото на труд, настоящият съдебен състав намира това твърдение за недоказано. Правото на труд е основно човешко право, признато с Всеобщата декларация за правата на човека. Според чл. 23 от нея всеки човек има право на труд, на свободен избор на работа, на справедливи и благоприятни условия на труда. Обстоятелството, че оспорващият подава заявление за виза с цел работа не му дава безусловното право да работи на територията на Република България, като с отказа да му се издаде виза не е ограничено правото му на труд. Освен това правото на труд не е безусловно и може да бъде ограничавано. Видно от материалите по делото няма нито конкретни твърдения в тази насока, нито доказателства в подкрепа на декларативните твърдения за нарушения на права по ЕКПЧОС.

Като се отчетат посочените по-горе обстоятелства, ответникът е намерил за основателно да откаже издаване на виза, конкретно и на основание по чл.10, ал.1, т.17 и т.24 от ЗЧРБ. Мотивите и представените от ответника писмени доказателства дават основание на съда да осъществи дължимия контрол за законосъобразност на отказа. Изводът на ответния административния орган за наличие на основание по чл.10, ал.1, т.17 и т.24 от ЗЧРБ не се опроверга от оспорващия по пътя на пълното насрещно доказване в съдебното производство. Жалбоподателят не представи категорични доказателства, които да оборят изводите на административния орган.

В контекста на изложеното съдът намира, че издаденият отказ е правилен и законосъобразен, поради което подадената жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

С оглед изхода на делото, съдът отхвърля направеното искане от процесуалния представител на жалбоподателя за присъждане на разноски на основание чл. 143 от АПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ вр. чл. 173, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 от АПК, Административен съд-София град, Трето отделение, 73 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на А. С. /S. A./, [дата на раждане] , гражданин на У., срещу Отказ за издаване на виза, на основание чл.10, ал.1, т.17 и т.24 от ЗЧРБ, постановен на 15.04.2025г. от Консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място] по заявление на А. С., подадено на 26.01.2026 г.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14- дневен срок от съобщението до страните.
СЪДИЯ: